T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

COP31 TÜRKİYE ANTALYA

21 Ekim 2026

Sayı : 30824082-610-17086006
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278 Çankaya / Ankara
İrtibat:Yurdagül GÜNEŞ Tel: 410 14 46
Faks:418 74 63 e-posta: haydar.demirer@csb.gov.tr elektronik ağ: www.csb.gov.tr

7/42492 6k133

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN OĞUZ KAAN SALICI'NIN
TBMM 7/42492 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Yakın coğrafyamızda meydana gelen bölgesel çatışmalar ve ülkemizde yaşanan deprem felaketleri; Türkiye'nin sivil savunma alanındaki hazırlık ve kapasitesini ciddi seviyede artırmasını zorunlu kılmaktadır.

13-24 Haziran 2025 tarihleri arasında İsrail ve İran arasında yaşanan "12 Gün Savaşı" nın ardından Millî İstihbarat Akademisi tarafından Ağustos 2025'te yayımlanan "12 Gün Savaşı ve Türkiye İçin Dersler" raporunda;

-İran'ın yaygın bir sığınak ağına sahip olmamasının, başkent Tahran başta olmak üzere, yüzlerce sivil kayba neden olduğu,

-İsrail'in ise yaygın sığınak ağına sahip olması ve bu konudaki kamu farkındalığı sayesinde, İran'ın füze saldırılarından sivillerin çok etkilenmediği tespitleri yer almıştır.

Aynı raporda; ülkemizdeki kritik devlet kurumları gibi stratejik tesislerde gerekli teknik şartlara sahip sığınakların kurulması, özellikle büyük şehirlerde ulaşımı kolay kitlesel sığınakların inşa edilmesi tavsiye edilmiştir.

Söz konusu raporun yayınlanmasının ardından yine Ağustos 2025'te düzenlenen kabine toplantısının ardından basına yansıyan haberlerden; Bakanlığınıza bağlı TOKİ tarafından 81 ilde modern sığınakların inşa edileceği bir projenin hayata geçirileceği, sığınakların kişi başı 1 metrekare ve insanların içerisinde 21 gün boyunca temel yaşam koşullarını karşılayacak şekilde tasarlandığı, sığınakların inşasının 120 günde tamamlanacağı öğrenilmiştir.

16 Ekim 2025 tarihli Resmî Gazete'yle tüm bakanlıklar bünyesinde birbirleriyle eşgüdüm halinde çalışacak Acil Durumlar ve Savunma Planlaması Dairesi Başkanlıkları kurulmuş; Bakanlığınız tarafından hazırlanan "Sığınak Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dâir Yönetmelik" ise 7 Kasım 2025'te Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

•Söz konusu yönetmeliği göre; millet bahçelerinin altları ile metro tünellerinin sığınak olmasına karar verilmiş, yeni yapılacak 5000 kişi üzeri kapasiteye sahip stadyum ve spor tesislerinde sığınak bulunması zorunlu tutulmuş, sağlık tesislerinde yer alan ameliyathane gibi kritik birimlerin bodrum katında ve sığınak vasfında hizmet vermesi kararlaştırılmış; yatak sayısı 50'den fazla olan konaklama tesislerinde, yatak sayısı 25'ten fazla olan bakım ve sağlık tesislerinde, inşaat alanı 2000 metrekareden fazla olan sanayi tesisleri ile inşaat alanı 1000 metrekareden fazla olan kamuya ait yapılarda ve 10'dan fazla bağımsız bölümü olan konutlarda sığınak bulunması zorunlu tutulmuş; tüm sığınakların ruhsatlarının AFAD'a bildirilmesine ve mevcut tüm sığınakların en geç bir yıl içinde denetlenmesine karar verilmiştir.

Millî İstihbarat Akademisi raporunun yayımlanmasının, konunun kabinede ele alınmasının ve projenin 4 ay içinde hayata geçirilmesine karar verilmesinin üzerinden 7 ay geçmesine rağmen; artan bölgesel gerilimlere karşın, sığınakların inşa edildiğine ilişkin herhangi bir somut veriye ulaşılamamıştır.

Bu bağlamda;

1) Bölgesel çatışma riski ile ülkemizin deprem gerçeği dikkate alındığında; Türkiye genelinde ihtiyacı karşılar nitelikteki sığınak sayısı kaçtır? Bu sığınakların kişi kapasitesi kaçtır? Bu sığınakların kaçı kamuya, kaçı özel mülkiyete tabidir? Sığınakların il ve ilçe bazında dağılımı nasıldır?

2) Sığınak geliştirme projesi için ne kadar bütçe ayrılmıştır?

3) Millî İstihbarat Akademisi raporunun yayınlanmasının ardından alınan kabine kararından sonra kaç sığınak inşa edilmiştir? Bu sığınakların kapasitesi kaç kişiliktir? Yeni inşa edilen sığınakların dağılımı il ve ilçe bazında nasıldır?

4) Kaç sığınağın denetimi yapılmıştır ve bu denetimlerde mevzuata aykırı kaç sığınak tespit edilmiştir?

5) Olağanüstü bir durumda vatandaşlarımızın en yakın sığınağa kaç dakikada ve hangi güzergâhtan ulaşacağına ilişkin yönerge hazır mıdır? En yakın sığınağın harita üzerinden görülebileceği bir dijital altyapı veya mobil uygulama çalışması var mıdır? Olası hava saldırısı, füze tehdidi veya benzeri acil durumlarda vatandaşlara konum bazlı erken uyarı mesajı gönderilmesine ilişkin bir sistem üzerinde çalışılmakta mıdır?

CEVAP

Sığınaklar 7126 sayılı Sivil Savunma Kanunu kapsamında, düşman taarruzları, tabii afetler ve büyük yangınlar karşısında halkın can ve mal kaybının azaltılması ile hayati önemi haiz tesis ve hizmetlerin korunmasına yönelik sivil savunma tedbirlerinin bir parçasıdır. Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının (AFAD) yayımladığı sivil savunma mevzuatı listesinde de Sivil Savunma Bakımından Halk Tarafından Yapılacak Teşkilât ve Alınacak Tedbirler Hakkında Yönetmelik ile Sığınak Yönetmeliği açıkça yer almaktadır. Ayrıca, Sığınak Yönetmeliği 7 Kasım 2025 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik değişikliği ile güncellenmiş olup, mevcut özel ve genel sığınakların denetlenmesi ve mevzuata uygun hale getirilmesi zorunlu tutulmuştur.

Bununla birlikte, sığınaklara ilişkin yer seçimi, sayı, kapasite, tamamlanma durumu, kullanım hazırlığı, il bazlı dağılım, önceliklendirme, devam eden yapım süreçleri, gecikme nedenleri, arazi tahsisi, ihale finansman safhaları gibi bilgiler; niteliği itibarıyla yalnızca idarî veri değil, aynı zamanda millî güvenlik, millî savunma ve kritik altyapı güvenliği ile doğrudan bağlantılı hassas bilgilerdir. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 16'ncı maddesi uyarınca, açıklanması hâlinde Devletin emniyetine, dış ilişkilerine, millî savunmasına ve millî güvenliğine açıkça zarar verecek ve niteliği itibarıyla Devlet sırrı olan gizlilik dereceli bilgi veya belgeler bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır. Benzer şekilde, Gizlilik Dereceli Belgelerde Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik kamu kurum ve kuruluşlarında gizlilik dereceli belgeler için uygulanacak usul ve esasları düzenlemektedir.

Bu nedenle, önergedeki hususlar, kamu düzeni ile millî güvenliğin korunması bakımından gizlilik arz etmekte olup; halkımızın güvenliği, refahı ve olağanüstü hâllere karşı korunma kapasitesinin güçlendirilmesi kapsamında yürütülen iş ve işlemler, ilgili kurum ve kuruluşlarla eşgüdüm içerisinde, yürürlükteki mevzuat ve güvenlik usulleri çerçevesinde sürdürülmektedir.